

Kultur- og kirkedepartementet
Medieavdelingen
Postboks Dep 8030
0030 Oslo

Deres ref. 2007/02370 ME/ME2 LAB:elt

Høringssvar fra Den norske filmskolen til Forskrifter om filmområdet

Den norske filmskolen velger kun å uttale seg om de områdene som sorterer under skolens kompetanseområder: **Forskrift om tilskudd til manuskriptutvikling og utdanningsrettede tiltak.**

Generell kommentar

Vi vil i det følgende ikke kommentere § 1 - § 6, da vi finner disse som selvskrevene, men ser vel at definisjonene i § 4 etter hvert vil må utvides eller ytterligere tydeliggjøres.

§ 6 Generelle vilkår

Vedrørende avsnitt a) forstår vi det slik at dette vil avgrense mot at utlendinger søker støtte. Det forbauser oss imidlertid at dette også stopper muligheten for personer bosatte i Norge uten relevant statsborgerskap i et EØS-land fra å søke støtte, dvs flyktninger eller tilfeldig bosatte fra andre deler av verden. Det vil etter hva vi forstår også stoppe muligheten for f.eks. en amerikansk eller bosnisk statsborger, bosatt i Norge, fra å søke.

Vedrørende avsnitt b) vil vi spørre oss hva en relevant bachelor-utdanning egentlig er. Det er dessverre sånn at en bachelor-utdanning innen mediaområdet er meget forskjellig avhengig av hvor en har tatt denne type utdanning. Mange som søker Den norske filmskolen har bachelor-utdanning fra utlandet, men kan kompetansemessig i mange tilfeller sammenlignes med personer som kommer direkte fra *European Film College* eller *Nordland Kunst- og Filmskole*, som ut fra norsk definisjon er dels en folkehøyskole og dels en kunstnerisk forskole. Vi ser derfor at denne forskrift i tilfelle vil omfatte mange personer som ikke ville kvalifisere til opptak ved Den norske filmskolen. Vi skulle derfor ønske en videre utdypning av begrepet "*relevant utdanning*".

Det skulle sannsynligvis også være formålstjenlig å presisere hvilket omfang og nivå en "*filmfaglig yrkeserfaring*" bør ha. Det er mulig at dette kan utvikles videre i den forskrift, som Norsk Filminstitutt skal utvikle, hva gjelder forvaltningen av ordningen.

§ 7 Tilskudd til utdanningsrettede tiltak

Her er vi fullstendig enig med formålet!

Vi er derimot litt forbausede over følgende:

a) kurs tilknyttet EU's medieprogram

At kurs tilknyttet EU's medieprogram nevnes først. Vi er helt enige at det skal kunne søkes støtte til denne type program, men det forbauser oss at dette nevnes først i denne oppstillingen. Det andre som skaper noe usikkerhet er at Den norske filmskolen deltar i noen av disse programmer som "partner", da også de europeiske filmskolene nå er støtteberettigete i Media programmet. Her vil det muligens utvikle seg en begrepsforvirring i forhold til tidligere avgrensninger.

b) kurs- og seminarer ved utdanningsinstitusjoner på etter- og videreutdanningsnivå.

Dette er jo helt i sin orden, men vi er litt usikre på hva dette vil bety. Hvis en ser på at kravet til deltagere er på bachelor-nivå, vil vel dette bety at all utdanning utover BA er støtteberettiget så lenge en ikke klarere definerer hva etter- og videreutdanningsnivå¹ er? I denne sammenheng er det igjen viktig å se på hva som reelt er en etter- og videreutdanning, som bidrar og utvikler profesjonelle filmarbeidere og filmkunstnere. (Kfr. Noen tanker til slutt!)

c) finansieringsfora

Også i dette tilfelle har vi noen problemer med definisjonen av hva dette er. Sannsynligvis er det et vedtatt begrep i noen sammenhenger, men hvordan avgrenser dette seg mot private grupper investorer, banker, produsentselskaper og investeringsselskaper.

§ 8 Tilskudd til arbeidsstipendier

Dette er et meget viktig og nyttig tiltak for å gi mulighet til å oppleve en profesjonell filmproduksjon innen det fagområdet som søkeren ønsker å utvikle seg i. Det kan på mange områder sammenlignes med de praksisperioder som er innlagt i utdanningen på de fleste linjer ved Den norske filmskolen.

Av erfaring har vi imidlertid måttet stille klare krav til disse praksisperiodene, både til den relevante faglige tilknytningen og de arbeidsoppgaver som skal utføres. Vi krever nå også en praksisveileder hos bedriftene/produsentene som tar inn studenten, og i tillegg til at hovedlæreren følger opp studenten nøye. Det utarbeides også en rapport fra både student og praksisveileder og foretas en evaluering av praksisplassen etter at perioden er avsluttet. Det er viktig at denne type hospitering ikke kun blir en mulighet å få "billig arbeidskraft", men at det finnes et gjensidig ansvar for målet med hospiteringen.

Vedrørende begrepet talentutvikling er dette noe som dessverre er meget populært for tiden, men som i liten grad er konkretisert. Vi mener heller ikke at dette er noe som kan defineres enkelt, men må omfatte forskjellige typer støtte til individer, men også omfatte en omfattende personlig oppfølging.

¹ Utdanningen ved Den norske filmskolen defineres som grunnutdanning og er treårig i tråd med departementets krav ved oppstarten 1997. Utdanningen skulle også være på høyeste nivå. Ved en revidering av studieplanen nå, etter Kvalitetsreformen og Bologna-prosessen, vil denne utdanningen defineres som BA-nivå. Den norske filmskolen har samtidig kandidater på PhD – nivå innenfor programmet for Kunstnerisk utviklingsarbeid, men har av pedagogiske og utdanningspolitiske grunner valgt å ikke utdanne på Masternivå.

§ 9 Tilskudd til manuskriptutvikling

Dette har vært en utmerket ordning og bør utvikles videre, men vi føler at det kanskje ville være mulig å lage rom for, eller legge inn noen incitament til å utvikle mer originale historier og konsept uten at vi vil komme med noen konkrete forslag på dette stadiet.

Noen avsluttende viktige bemerkninger:

Utvikling av kurs og seminar.

Ut fra denne forskriften vil det ikke være mulig å støtte opp om en norsk infrastruktur for utvikling av hverken konkrete kurs-, seminar eller workshop. Dette gjelder så vel utviklingen av kursmoduler, forelesningsserier eller større seminarer innen viktige tema. Dette vet vi, ut fra erfaringer med oppbyggingen og utviklingen av Den norske filmskolen samt tidligere erfaringer fra Statens Studiesenter for Film og Norsk Filmutvikling, er et meget tids- og ressurskrevende arbeid.

Vi er usikre på hvorvidt dette arbeid vil bli støttet på noen måte fra Norsk Filminstitutt utenfor disse forskriftene, men vil innstendig oppfordre departementet til å ta hensyn til dette. Det tilbys for tiden et utall antall kurs over hele landet på et forholdsvis lavt nivå og med pedagogisk usikre metoder.

Reaktiv eller proaktiv?

Hele denne forskriften legger opp til at det skal tilbys kurs i et marked hvor "kjøperne" av kursene bestemmer hva som er rett og riktig. Vi vil anta at i dette det hovedsakelig vil bli utviklet kurs som er "lett salgbare" til en stor gruppe kjøpere. Dette vil sannsynligvis bety kurs med store utenlandske navn som kommer til Norge på en kort visitt, og som gir både en stor søknad og er attraktive rent medialt. (Jfr Paal Schraader.) I tillegg vil det utvikles kurs som har en klar målsetting å utvikle diverse prosjekter med henblikk på å kunne søke produksjonsmidler som de fleste EU-kurs (EAVE, ACE, SOURCES, EQUINOX, ECRAN North ny Northwest m.fl). Disse er i stort sett utviklet over samme lest, og en av grunnene hvorfor MEDIA har henvendt seg til filmskolene i Europa er for å utvikle kurs som reelt utvikler den personlige stemmen og den nye digitale kompetansen, også på det kreative området.

Vi mener at det bør støttes kraftig opp om å utvikle norsk kompetanse for å tilby kurs, seminar, workshop og utdanningsløp som styrker deltagernes muligheter til å utvikle uttrykket. Her bør det f.eks. satses sterkt på kursutvikling for regissører, som har vært et glemt område lenge. Dette er imidlertid betydelig mer komplekst enn å tilby skrivekurs eller kurs i distribusjon og markedsføring.

Konklusjoner

For å utvikle et reelt og bredt tilbud for å styrke den norske filmen trengs det et klart og mangefasettert mål, en langsiktig planlegging og utvikling av et bredt kurstilbud for å nå dette målet. Til dette trenges et nært samarbeid og en dedisert "kontor" som utvikler dette. Men, også et klart ansvar. Den norske filmskolen samarbeider allerede med Norsk Filminstitutt for å kartlegge behov og ønsker i den norske filmbransjen, så vel som å kartlegge eksisterende kurstilbud og utdanningsløp både innenfor eksisterende utdanningsinstitusjoner, filmsentre, filmforum, festivaler og andre mer tilfeldige aktører. Målsettingen er å kunne ta ansvaret for at det i Norge finnes et minst like dekkende og godt tilbud som de land vi kan sammenligne oss med.

Den norske filmskolen har valgt kun å uttale seg om de områdene som sorterer under skolens kompetanseområder. De ansatte ved Den norske filmskolen har imidlertid en filmproduksjon av et meget stort omfang (350 spillefilmer), og i tillegg en stor pedagogisk erfaring og et omfattende kontaktnett av ressurspersoner over hele verden som vi benytter ved utvikling og gjennomføring av kurs og workshop. Det vil selvfølgelig være store fordeler å utnytte disse ressursene ved å utvikle kurs til bruk i etter- og videreutdanningen. Vår oppgave fra Høgskolen i Lillehammer har vært å utvikle etter- og videreutdanning på film- og fjernsynsområdet, men det er fortsatt ikke avsatt noen budsjettmidler til dette arbeidet fra Kunnskapsdepartementet.

Lillehammer, 20. september 2008

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Malte Wadman', with a long horizontal flourish extending to the right.

Malte Wadman
Professor, Dekan

VEDLEGG 1

Paradigmeskiftet

Vi lever dessverre fortsatt i en blandet verden av den analoge filmen og de digitale uttrykkene. Særlig ved oppstarten av Production design-utdanningen ved Den norske filmskolen ble dette meget klart. Her må det være to klart uttalte mål:

- a) Å snarest mulig gjøre alle filmarbeidere/filmkunstnere tospråklige hva det gjelder å beherske de nye tekniske redskapene. Dette gjelder både opptak og etterarbeid.² Nå gjelder det altså å gi alle fotografer, klippere, lydteknikere og production designere som fortsatt føler en usikkerhet innenfor den heldigitale produksjonslinjen et tilbud om etterutdanning.
- b) Å tilby alle kreative grupper innen filmproduksjon muligheter til å skaffe seg konkret kunnskap og erfaring angående de muligheter som finnes gjennom de nye verktøyene. Det vil i en forlengelse kunne initiere historier med helt andre filmiske verdener, og med helt nye aktører. Vi kan i dag rent teknisk lage "Jurassic Park" i Gudbrandsdalen, men da trenger vi mennesker som har mulighet å skrive manus til dette så vel som visuelt å skape de rare vesener som skal befolke denne fantasiverden.

Dette ser vi som meget viktig for konseptuelt kunne utvikle nye og originale filmverk også i Norge.

² Ved introduksjonen av den ikke-lineære filmredigeringen greide Norsk Film AS i samarbeid med Statens Studiesenter for film å oppgradere alle norske klippere til å beherske de nye verktøyene i løpet av to år.